

REKOMENDACIJOS

KOMISIJOS REKOMENDACIJA

2010 m. balandžio 28 d.

dėl mokslinių tyrimų bendro programavimo iniciatyvos „Žemės ūkis, aprūpinimas maistu ir klimato kaita“

(2010/253/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 181 straipsnį,

kadangi:

- (1) Žemės ūkio ir miškų ūkio sektoriai tiesiogiai priklauso nuo klimato sąlygų, todėl klimato kaitos poveikis jiems labai didelis; su Sąjungos žemės ūkiu siejama 14 % visuotinio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio.
- (2) Dėl klimato kaitos viena iš didžiausių žemės ūkio problemų tampa būtinybė užtikrinti, kad maisto produktų pakaktų viso pasaulio gyventojams – tikėtina, kad iki 2050 m. jų bus 9 mlrd.
- (3) Tikėtina, kad visuotinė maisto produktų paklausa iki 2030 m. bus išaugusi 50 %, o iki 2050 m. – dvigubai; manoma, kad per tą patį laiką sparčiai didės ir ne maistui skirtos biomasės paklausa.
- (4) Žemės ūkio ir miškų ūkio sektoriuose sparčiai didėja ne maistui skirtos biomasės paklausa – tai lemia kituose sektoriuose taikomos klimato kaitos mažinimo priemonės ir būtinybė pereiti prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos.
- (5) Kai kurių pagrindinių maisto produktų visuotinių atsargų sumažėjo, taigi didžiausi maisto produktų kainų šuoliai, tokie kaip 2008 m., gali padažnėti, nebent pavyktų išlaikyti pasiūlos atitiktį didėjančiai paklausai.
- (6) Klimato kaita gali paveikti pasėlių derlių, gyvulininkystės valdymą ir gamybos vietų pasirinkimą, taip pat turėti reikšmingos įtakos ūkių pajamoms, žemės naudojimui ir kaimo ekonomikai tam tikrose Sąjungos dalyse.
- (7) Atogrąžų ir priatogrąžių šalių, ypač Afrikos į pietus nuo Sacharos, žemės ūkio sektorius yra itin pažeidžiamas klimato kaitos, todėl kiekviena didelė maisto krizė tuose regionuose paveiktų ir Europą.
- (8) Kad dėl minėtų veiksnių nebūtų padaryta negrįžtama žala ir besikeičiančiomis klimato sąlygomis būtų užtikrintas tvarus maisto produktų tiekimas, būtina imtis suderintų veiksmų.
- (9) Ši bendro programavimo iniciatyva svarbi ir bendros žemės ūkio politikos plėtotei.
- (10) 2009 m. gruodžio 3 d. posėdyje Konkurencingumo taryba pripažino, kad srityje, kuri aptariama dokumente „Žemės ūkis, aprūpinimas maistu ir klimato kaita“, bendras programavimas dabartinėms suskaidytoms valstybių narių pastangoms mokslinių tyrimų srityje suteiktų reikšmingos pridėtinės vertės. Todėl ji priėmė išvadas, kuriose pripažino šios srities bendro programavimo iniciatyvos būtinybę ir paragino Komisiją prisidėti prie tos iniciatyvos rengimo. Be to, Taryba dar kartą patvirtino, kad bendrą programavimą vykdo valstybės narės, o Komisija atlieka tik padėjęjo vaidmenį.
- (11) Žemės ūkio, aprūpinimo maistu ir klimato kaitos srities mokslinių tyrimų bendras programavimas paskatintų telkti igūdžius, žinias ir išteklius, o tai padėtų siekti pažangos atliekant mokslinius tyrimus, skirtus aprūpinimo maistu problemai spręsti ir pavojui, kurį lemia klimato kaita, visuotinis gyventojų skaičiaus didėjimas, taip pat maisto ir ne maisto produktų paklausa, mažinti.
- (12) Kad pasiektų šioje rekomendacijoje nustatytus tikslus, valstybės narės turėtų bendradarbiaudamos su Komisija išnagrinėti galimas Komisijos iniciatyvas, kurios padėtų valstybėms narėms rengti ir įgyvendinti strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkę. Be to, valstybės narės turėtų bendradarbiaudamos su Nuolatinio žemės ūkio mokslinių tyrimų komitetu siekti užtikrinti, kad bendro programavimo veikla būtų derinama su platesnio masto žemės ūkio mokslinių tyrimų darbotvarkę.

- (13) Kad Komisija galėtų atsiskaityti Europos Parlamentui ir Tarybai, valstybės narės Komisijai turėtų reguliariai teikti pažangos, padarytos įgyvendinant šią bendro programavimo iniciatyvą, ataskaitas,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

1. Valstybės narės skatinamos parengti bendrą viziją, kaip bendradarbiavimas mokslinių tyrimų srityje ir šios srities koordinavimas Sąjungos lygmeniu gali padėti spręsti aprūpinimo maistu problemą ir mažinti pavojų, kurį lemia klimato kaita, visuotinis gyventojų skaičiaus didėjimas, taip pat maisto ir ne maisto produktų paklausa.
 2. Valstybės narės skatinamos parengti bendrą strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkę, kurioje būtų nustatyti vidutinės trukmės ir ilgalaikiai mokslinių tyrimų, skirtų aprūpinimo maistu problemai spręsti taikant prisitaikymo prie klimato kaitos ir klimato kaitos poveikio mažinimo žemės ūkio srityje priemonės, poreikiai ir tikslai. Į strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkę turėtų būti įtrauktas įgyvendinimo planas, kuriame būtų nustatyti prioritetai bei terminai ir nurodyti konkretūs veiksmai, priemonės ir ištekliai, būtini strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkei įgyvendinti.
 3. Valstybės narės skatinamos imtis toliau išvardytų veiksmų, kurie būtų strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkės ir įgyvendinimo plano dalis:
 - a) rinkti informaciją apie susijusias nacionalines programas ir mokslinių tyrimų veiklą ir dalytis tokia informacija;
 - b) stiprinti bendro prognozavimo patirtį ir technologijų vertinimo gebėjimus, siekiant užtikrinti, kad kylantys nauji pavojai būtų nuolat stebimi ir kad apie juos būtų reguliariai pranešama;
 - c) dalytis informacija, ištekliais, gerąja patirtimi, metodika ir gairėmis;
 - d) nustatyti sritis ar mokslinių tyrimų veiklą, kurias koordinuoti, kurioms skelbti bendrus konkursus ar telkti išteklius būtų naudinga;
 - e) nustatyti d punkte minėtų sričių bendrai atliekamų mokslinių tyrimų tvarką;
 - f) prireikus dalytis esama mokslinių tyrimų infrastruktūra ar kurti naują infrastruktūrą;
 - g) eksportuoti ir skleisti žinias, inovacijas ir tarpdisciplininę metodiką į kitas Europos dalis ir visą pasaulį, taip pat užtikrinti, kad mokslinių tyrimų rezultatai būtų veiksmingai taikomi, ir taip padidinti Europos konkurencingumą ir sustiprinti politikos formavimo sritį;
 - h) skatinti glaudesnę viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą ir siekti, kad įvairiuose verslo sektoriuose būtų taikomas atvirojo inovacijų kūrimo ir naudojimo modelis;
 - i) nustatant susijusių programų tikslus atsižvelgti į kintančius vartotojų ir Sąjungos žemės ūkio maisto produktų pramonės poreikius.
4. Valstybės narės skatinamos sukurti bendrą žemės ūkio, aprūpinimo maistu ir klimato kaitos srities valdymo struktūrą, kuri padėtų nustatyti bendras bendradarbiavimo ir koordinavimo sąlygas, taisykles bei procedūras ir stebėti, kaip įgyvendinama strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkė.
 5. Valstybės narės skatinamos bendrai įgyvendinti strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkę, vykdant nacionalines mokslinių tyrimų programas ar kitų rūšių nacionalinę mokslinių tyrimų veiklą.
 6. Valstybės narės skatinamos bendradarbiaujant su Komisija nagrinėti galimas Komisijos iniciatyvas, kurios padėtų valstybėms narėms rengti ir įgyvendinti strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkę, ir koordinuoti pagal bendras programas ir pagal kitas aptariamąsias sritis Sąjungos iniciatyvas vykdomą veiklą.
 7. Valstybės narės skatinamos bendradarbiaujant su Komisija nagrinėti būdus, kaip ūkininkų bendruomenę ir kitus suinteresuotuosius subjektus galima įtraukti į veiklą, kurioje būtų taikomi gauti rezultatai, ir apsvarstyti, kaip geriausia integruoti bendro programavimo iniciatyvą į bendros žemės ūkio politikos plėtotę.
 8. Valstybės narės skatinamos bendradarbiaujant su Komisija naudoti visas reikalingas inovacijų politikos priemones, kad paspartintų mokslinių tyrimų rezultatų taikymą kuriant produktus ir teikiant paslaugas, o ypač kad padidintų visų formų inovacijų prieinamumą mažoms ir vidutinėms įmonėms, taip pat ūkininkams.

9. Valstybės narės skatinamos bendradarbiaujant su Komisija nagrinėti galimus tarptautinio konsultavimosi ir bendradarbiavimo šioje srityje su atitinkamomis įstaigomis ar grupėmis būdus.
10. Valstybės narės skatinamos bendradarbiaujant su Nuolatinio žemės ūkio mokslinių tyrimų komitetu siekti užtikrinti, kad bendro programavimo veikla būtų derinama su platesnio masto žemės ūkio mokslinių tyrimų darbotvarke.
11. Valstybės narės skatinamos reguliariai teikti Komisijai pažangos, padarytos įgyvendinant šią bendro programavimo iniciatyvą, ataskaitas.

Priimta Briuselyje 2010 m. balandžio 28 d.

Komisijos vardu

Máire GEOGHEGAN-QUINN

Komisijos narė
